

ВИЗНАЧЕННЯ ПОТОЧНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ ШВЕЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ОСНОВІ SWOT-АНАЛІЗУ

DEFINING THE CURRENT STATUS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF JOINT STOCK COMPANIES ON THE BASIS OF THE SWOT-ANALYSIS

У статті сформовано загальний перелік стратегій розвитку акціонерних товариств швейної промисловості шляхом використання SWOT-аналізу. Окреслено сильні та слабкі сторони підприємств швейної промисловості, а також виявлено основні можливості та загрози з боку вітчизняного та світового ринків. Спираючись на результати аналізу, визначено основні напрями подолання кризи у вітчизняних акціонерних товариствах швейної промисловості.

Ключові слова: SWOT-аналіз, сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, швейна промисловість, акціонерне товариство.

В статье сформирован общий перечень стратегий развития акционерных обществ швейной промышленности путем использования SWOT-анализа. Определены сильные и слабые стороны предприятий швейной промышленности, а также выявлены основные возможности и угрозы со стороны отечественного и

мирового рынков. Опираясь на результаты анализа, определены основные направления преодоления кризиса в отечественных акционерных обществах швейной промышленности.

Ключевые слова: SWOT-анализ, сильные и слабые стороны, возможности и угрозы, швейная промышленность, акционерное общество.

The article contains a general list of strategies for the development of joint-stock companies in the garment industry through the use of SWOT-analysis. The strengths and weaknesses of the enterprises of the garment industry are outlined, as well as the main opportunities and threats from the domestic and world markets are revealed. Based on the results of the analysis, the main directions of overcoming the crisis are determined at the domestic joint-stock companies of the clothing industry.

Key words: SWOT-analysis, strengths and weaknesses, opportunities and threats, clothing industry, joint-stock company.

УДК 687:334.722.81/.8

Фаріон Н.О.

аспірант кафедри бізнес-економіки Київський національний університет технологій та дизайну

Постановка проблеми. Швейна промисловість, як і промисловість України у цілому, протягом тривалого періоду перебувала у незадовільному стані (рис. 1).

Швейна промисловість відіграє важливу роль у національній економіці. Відродження швейної промисловості, по-перше, дасть змогу забезпечити населення країни якісним одягом, а по-друге, сприятиме збільшенню добробуту населення через створення нових робочих місць, тому розвиток швейної промисловості має стати одним із пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної економіки.

Кризове становище швейної промисловості зумовлюється наявністю цілого комплексу проблем. Для їх подолання актуальним є розроблення певних рекомендацій щодо виведення акціонерних товариств швейної промисловості з кризового стану та подальшого їх розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням SWOT-аналізу як одного з основних методів стратегічного аналізу займалися українські та зарубіжні науковці, серед яких слід відзначити здобутки М.М. Іваннікової [2], О.І. Козловської [3], Л.В. Носонової [4], О.Є. Перфілової [6], І.В. Синчук [7], В.І. Фучеджи [8], Л.В. Шкуліпи [9], О.М. Шляхти [10] та ін. У більшості праць SWOT-аналіз розглядається як інструмент для визначення конкурентної позиції підприємства або галузі на основі виявлення сильних і слабких

сторін підприємства, а також усунення зовнішніх загроз за рахунок наявних можливостей.

Незадовільний стан в швейній промисловості ускладнюється тим, що до наявних проблем додаються нові. Крім того, глобалізаційні процеси, що є характерними для сучасного світу, ведуть до загострення конкурентної боротьби на міжнародному та вітчизняному ринках із відповідним підвищенням його невизначеності та виникненням нових ризиків для українських підприємств. Поява нових загроз вимагає пошуку можливостей, які допоможуть ефективно їм протистояти.

Враховуючи вищесказане, сьогодні для виведення швейної промисловості з кризового стану необхідно дослідити її поточний стан, оцінивши сильні та слабкі сторони акціонерних товариств, а також визначити нові можливості та загрози для розвитку галузі.

Постановка завдання. Метою проведення дослідження за результатами SWOT-аналізу, що здійснюється на основі визначення можливостей та загроз з боку ринкового середовища, а також виявлення сильних та слабких сторін акціонерних товариств швейної промисловості, є стратегічна оцінка їхньої конкурентної позиції та формування певного набору стратегій, спрямованих на подолання кризи в галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. SWOT-аналіз є ефективним і простим методом, що дає змогу формувати загальний перелік стратегій

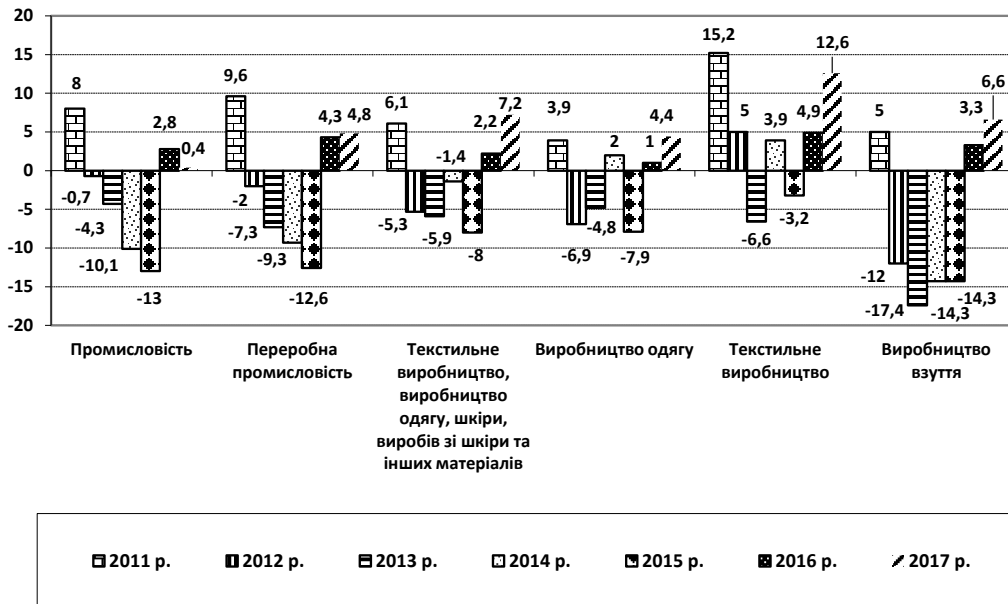
розвитку акціонерних товариств швейної промисловості. Крім того, він дає змогу розробити загальну стратегію розвитку підприємств швейної промисловості, яка, по-перше, буде ґрунтуватися на сильних сторонах галузі і буде спрямована на ліквідацію її слабких сторін і, по-друге, з одного боку, буде враховувати зовнішні загрози, а з іншого – повною мірою використовувати всі можливості розвитку галузі.

SWOT-аналіз здійснюється в певній послідовності. На першому етапі визначаються сильні та

слабкі сторони акціонерних товариств швейної промисловості (табл. 1).

На другому етапі аналізу визначаються зовнішні загрози та можливості розвитку акціонерних товариств швейної промисловості (табл. 2).

Наступним етапом SWOT-аналізу є встановлення сили зв'язку сильних і слабких сторін підприємств швейної промисловості із зовнішніми можливостями та загрозами (табл. 3). З матриці видно, що найбільш сприятливі можливості розви-

* у 2014 р., 2015 р., 2016 р. та 2017 р. без врахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя)

Рис. 1. Темпи приросту (+), зниження (-) виробництва продукції по галузях промисловості, %

Джерело: складено автором на основі [1]

Таблиця 1

Сильні та слабкі сторони акціонерних товариств швейної промисловості

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
<p>Си₁ – наявність низки успішних компаній; Си₂ – величезний досвід роботи галузі; Си₃ – переважна більшість акціонерних товариств здійснили модернізацію обладнання, яка відповідає європейському рівню; Си₄ – високий рівень якості пошиття одягу; Си₅ – низькі виробничі витрати (сировина, робоча сила) порівняно з європейськими виробниками; Си₆ – співпраця українських швейних фабрик зі світовими брендами; Си₇ – використання передових розробок іноземних замовників; Си₈ – поява професійних українських дизайнерів; Си₉ – наявність великої кількості державних замовлень із пошиття одягу для військових</p>	<p>Сл₁ – робота переважної більшості підприємств на давальницькій сировині; Сл₂ – висока собівартість виробництва; Сл₃ – нестача вітчизняної сировини і низька якість імпортованої сировини, що знижує якість кінцевого продукту; Сл₄ – нестача інвестиційних ресурсів; Сл₅ – висока плинність кадрів та низький притік молодих кадрів на підприємства через низький рівень оплати праці; Сл₆ – недостатня захищеність інтелектуальних прав на власні розробки; Сл₇ – дефіцит налагоджених ринків збуту готових виробів через слабку маркетингову політику. Сл₈ – в акціонерних товариствах відсутня ефективна система управління. Сл₉ – складне фінансове становище акціонерних товариств</p>

Джерело: складено автором

Таблиця 2

Потенційні загрози та можливості розвитку акціонерних товариств швейної промисловості

Можливості:	Загрози:
<p>M₁ – відвоювання на внутрішньому ринку тієї частки ринку, що заповнена китайською продукцією; M₂ – збільшення експорту до країн Європи; M₃ – забезпечення швейної промисловості якісною сировиною власного виробництва; M₄ – популяризація товарів вітчизняного виробництва; M₅ – впровадження інноваційних технологій виробництва; M₆ – розвиток модної індустрії України та виробництво тканин актуального дизайну; M₇ – налагодження власного виробництва, поступова відмова від давальницьких схем; M₈ – створення нових публічних акціонерних товариств; M₉ – створення українського бренду</p>	<p>Z₁ – нестабільне економічне становище країни (зростання темпів інфляції та подальше зниження купівельної спроможності населення на тлі погіршення економічного становища країни); Z₂ – нестабільне політичне становище країни: подальше загострення воєнних дій на сході країни; Z₃ – підвищення ціни на імпортовану сировину; Z₄ – збільшення тиску на внутрішній ринок із боку імпортерів (китайських та турецьких виробників); Z₅ – загострення конкуренції на зовнішньому ринку; Z₆ – збільшення тінювого імпорту; Z₇ – зниження інвестиційного рейтингу України; Z₈ – погіршення умов кредитування (удорожчання кредитних ресурсів)</p>

Джерело: складено автором

Таблиця 3

Виявлення взаємозв'язку сильних і слабких сторін із загрозами та можливостями розвитку підприємств швейної промисловості

Сила взаємозв'язку	Сильні сторони (Си)									Слабкі сторони (Сл)								
	Си ₁	Си ₂	Си ₃	Си ₄	Си ₅	Си ₆	Си ₇	Си ₈	Си ₉	Сл ₁	Сл ₂	Сл ₃	Сл ₄	Сл ₅	Сл ₆	Сл ₇	Сл ₈	Сл ₉
Можливості (М)	M ₁	■			■													
	M ₂				■	■												
	M ₃											■						
	M ₄			■														
	M ₅							■										
	M ₆						■											
	M ₇		■								■							
	M ₈												■					
	M ₉													■				
Загрози (З)	Z ₁	■																
	Z ₂																	
	Z ₃					■												
	Z ₄		■									■					■	
	Z ₅				■													
	Z ₆											■						
	Z ₇												■					
	Z ₈																	■

Джерело: складено автором

тку акціонерних товариств швейної промисловості відкриває поле СиМ.

Комбінації різних елементів SWOT-аналізу утворюють певні стратегії [5].

1. Комбінація «можливості – сильні сторони» утворюють стратегію розвитку.

2. Комбінація «можливості – слабкі сторони» утворюють стратегію для внутрішніх перетворень.

3. Комбінація «загрози – слабкі сторони» розглядається як обмеження стратегічного розвитку.

4. Комбінація «загрози – сильні сторони» використовується як стратегія потенціальних переваг.

Далі розглянемо всі можливі комбінації та виділимо ті, які впливають на рівень конкурентоспроможності швейної промисловості (табл. 4).

Комбінації «сильні сторони/можливості» є найбільш сприятливими для швейної промисловості, що дають змогу використовувати сильні сторони для отримання віддачі від наявних можливостей.

Поле СиМ формує стратегію розвитку, що спрямована на підтримку та розвиток сильних сторін підприємств швейної промисловості в напрямі реалізації шансів та можливостей зовнішнього середовища:

Си₁ – М₁ – наявність цілої низки успішних компаній дає змогу відвоювати на внутрішньому ринку ту частку, що заповнена китайською продукцією.

Си₂ – М₇ – величезний досвід роботи галузі створює сприятливе поле для налагодження

Таблиця 4

Зведена матриця SWOT-аналізу (комбінації елементів SWOT-аналізу та утворені ними стратегії)

<p>Внутрішні фактори</p> <p>Фактори зовнішнього середовища</p>	<p>Можливості:</p>	<p>Загрози:</p>
	<p>1. Відвоювання на внутрішньому ринку тієї частки ринку, що заповнена китайською продукцією.</p> <p>2. Збільшення експорту до країн Європи.</p> <p>3. Забезпечення швейної промисловості якісною сировиною власного виробництва.</p> <p>4. Залучення кредитних ресурсів.</p> <p>5. Упровадження інноваційних технологій виробництва.</p> <p>6. Розвиток модної індустрії в Україні.</p> <p>7. Налагодження власного виробництва поступова відмова від давальницьких схем.</p> <p>8. Створення нових публічних акціонерних товариств.</p> <p>9. Створення українського бренду.</p>	<p>1. Нестабільне економічне становище країни (зростання темпів інфляції та подальше зниження купівельної спроможності населення на тлі погіршення економічного становища країни).</p> <p>2. Нестабільне політичне становище країни: подальше загострення воєнних дій на сході країни.</p> <p>3. Підвищення ціни на імпорту сировину.</p> <p>4. Збільшення тиску на внутрішній ринок із боку імпортерів (китайських та турецьких виробників).</p> <p>5. Загострення конкуренції на зовнішньому ринку.</p> <p>6. Збільшення тінювого імпорту.</p> <p>7. Зниження інвестиційного рейтингу України.</p> <p>8. Погіршення умов кредитування (здороження кредитних ресурсів).</p>
<p>Сильні сторони:</p>	<p>Поле СиМ (сильні сторони/можливості) Стратегія розвитку.</p>	<p>Поле СиЗ (сильні сторони/загрози) Стратегія потенційних переваг.</p>
<p>1. Наявність цілої низки успішних компаній.</p> <p>2. Величезний досвід роботи галузі.</p> <p>3. Оснащення українських фабрик відповідає європейському рівню (переважна більшість підприємств здійснила модернізацію обладнання).</p> <p>4. Високий рівень якості виготовлення та пошиття продукції з дотриманням технології виробництва.</p> <p>5. Низькі виробничі витрати порівняно з європейськими виробниками (сировина, робоча сила).</p> <p>6. Співпраця українських швейних фабрик зі світовими брендами.</p> <p>7. Використання передових розробок іноземних замовників.</p> <p>8. Поява професійних українських дизайнерів.</p> <p>9. Наявність великої кількості державних замовлень по пошиттю одягу для військових.</p>	<p>Си₁ – М₁</p> <p>Си₂ – М₇</p> <p>Си₃ – М₄</p> <p>Си₄ – М₁</p> <p>Си₄ – М₂</p> <p>Си₅ – М₂</p> <p>Си₆ – М₆</p> <p>Си₇ – М₅</p> <p>Си₈ – М₉</p>	<p>Си₁ – З₁</p> <p>Си₂ – З₄</p> <p>Си₄ – З₅</p> <p>Си₅ – З₃</p> <p>Си₉ – З₂</p>
<p>Слабкі сторони:</p>	<p>Поле СлМ (слабкі сторони/можливості) Стратегія внутрішніх перетворень.</p>	<p>Поле СлЗ (слабкі сторони/загрози) Обмеження стратегічного розвитку.</p>
<p>1. Робота переважної більшості підприємств на давальницькій сировині.</p> <p>2. Висока собівартість виробленої продукції.</p> <p>3. Нестача вітчизняної сировини і низька якість імпортованої сировини (тканини), що знижує якість кінцевого продукту.</p> <p>4. Нестача інвестиційних ресурсів.</p> <p>5. Низький рівень оплати праці і, як результат, висока плинність кадрів та низький притік молодих кадрів на підприємства.</p> <p>6. Недостатня захищеність інтелектуальних прав на власні розробки.</p> <p>7. Слабка маркетингова політика (дефіцит налагоджених ринків збуту готових виробів).</p> <p>8. Відсутність ефективної системи управління підприємством.</p> <p>9. Складне фінансове становище підприємств.</p>	<p>Сл₁ – М₇</p> <p>Сл₄ – М₈</p> <p>Сл₅ – М₃</p>	<p>Сл₂ – З₄</p> <p>Сл₂ – З₆</p> <p>Сл₄ – З₇</p> <p>Сл₇ – З₄</p> <p>Сл₉ – З₈</p>

Джерело: складено автором

власного виробництва з поступовою відмовою від давальницьких схем.

С₃ – М₄ – оснащення українських фабрик відповідно до європейського рівня дає змогу залучати кредитні ресурси. Наявність нового сучасного обладнання поліпшує умови кредитування, оскільки може гарантувати кредитору виконання кредитних зобов'язань.

С₄ – М₁ – високий рівень якості виготовлення та пошиття продукції з дотриманням технології виробництва дасть змогу відвоювати на внутрішньому ринку ту частку ринку, що заповнена китайською продукцією.

С₄ – М₂ – високий рівень якості пошиття одягу з дотриманням технології виробництва дасть змогу збільшити експорт до країн Європи.

С₅ – М₁₀ – низькі виробничі витрати порівняно з європейськими виробниками (сировина, робоча сила) дають змогу налагоджувати нові канали збуту.

С₆ – М₆ – співпраця українських швейних фабрик зі світовими брендами сприяє розвитку модної індустрії України.

С₇ – М₅ – використання передових розробок іноземних замовників створює сприятливі умови для впровадження інноваційних технологій на вітчизняному виробництві.

С₈ – М₉ – залучення українських професійних дизайнерів в індустрію моди сприяє створенню українського бренду.

Комбінації «слабкі сторони/можливості» дають змогу за рахунок можливостей долати наявні в галузі слабкі сторони:

С₄ – М₈ – поступово відмовитися від давальницьких схем можливо шляхом налагодження власного виробництва.

С₄ – М₈ – забезпечити швейну промисловість інвестиціями в достатньому обсязі можливо за рахунок створення нових публічних акціонерних товариств.

С₃ – М₃ – замінити імпортовану сировину (тканини, шкіру, хутро) низької якості, що знижує якість кінцевого продукту й є бар'єром для виходу на більш дорогий сегмент ринку, можна на якісну сировину власного виробництва, а для цього необхідно розвивати вітчизняну сировинну базу.

Комбінації «сильні сторони/загрози» передбачають використання сильних сторін галузі для усунення можливих ризиків:

С₁ – З₁ – наявність цілої низки успішних компаній забезпечує виживання галузі в умовах погіршення економічного становища країни (зростання темпів інфляції та подальше зниження купівельної спроможності населення на тлі погіршення економічного становища країни).

С₂ – З₄ – багаторічний досвід роботи галузі забезпечує впевнені стійкі позиції на внутрішньому ринку порівняно з конкурентами, що дає змогу

протидіяти тиску з боку імпортерів (китайських та турецьких виробників).

С₄ – З₅ – високий рівень якості виготовлення та пошиття продукції з дотриманням технології виробництва дає змогу протистояти загостренню конкуренції на зовнішньому ринку.

С₅ – З₃ – низькі виробничі витрати порівняно з європейськими виробниками (робоча сила) дають змогу зменшити вплив фактору здороження ціни на імпорту сировину.

С₉ – З₂ – наявність великої кількості державних замовлень із пошиття одягу для військових сприяє підписанню нових договорів про співробітництво навіть в умовах політичної нестабільності і подальшого загострення воєнних дій на сході країни.

Поле С₃ можна розглядати як потенціал галузі для усунення можливих загроз.

Комбінації «слабкі сторони/загрози» можна розглядати як небезпечні фактори, які можуть призводити до зменшення конкурентоспроможності галузі:

С₂ – З₆ – висока собівартість виробленої продукції стимулює споживачів до пошуку більш доступних товарів, і така ситуація створює сприятливі умови для завезення тіншового імпорту в більших масштабах.

С₂ – З₄ – висока собівартість виробленої продукції стимулює споживачів до пошуку більш доступних товарів, і така ситуація створює сприятливі умови для завезення на внутрішній ринок дешевого китайського та турецького одягу в більших масштабах.

С₄ – З₇ – низький інвестиційний рейтинг України призводить до ще більш гострої потреби в інвестиційних ресурсах.

С₇ – З₄ – слабка маркетингова політика вітчизняних компаній дасть імпортерам змогу збільшити тиск на внутрішній ринок.

С₉ – З₈ – складне фінансове становище підприємств не створює сприятливих умов для кредитування, а, навпаки, веде до здороження кредитних ресурсів. Кредитори завжди хочуть мати гарантії повернення наданих кредитів, а складне фінансове положення не сприяє цьому, оскільки є ризик неповернення кредитів.

Висновки з проведеного дослідження. Комбінації різних елементів SWOT-аналізу утворюють такі стратегії:

– поле С₁М формує стратегію розвитку, що полягає у: створенні українського бренду; розвитку модної індустрії України; налагодженні власного виробництва з поступовою відмовою від давальницьких схем; відвоюванні внутрішнього ринку; збільшенні експорту до країн Європи;

– поле С₁М утворює стратегію для внутрішніх перетворень, яка полягає у: розвитку вітчизняної сировинної бази; налагодженні власного виробни-

цтва; створенні нових публічних акціонерних товариств;

– поле СпЗ утворює стратегію потенційних переваг, яка ґрунтується на наявності: успішно функціонуючих компаній; багаторічного досвіду роботи галузі, високого рівня якості виготовлення та пошиття продукції з дотриманням технології виробництва. Дана стратегія дасть акціонерним товариствам швейної промисловості змогу протистояти загостренню конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках;

– поле СлЗ є найнебезпечнішим, його можна розглядати як обмеження стратегічного розвитку, оскільки воно показує слабкі позиції галузі та небезпеку потенційних загроз. Ключовим фактором, що обмежує розвиток акціонерних товариств швейної промисловості, є дефіцит інвестиційних ресурсів. Відсутність ресурсів для розвитку знижує конкурентоспроможність вітчизняних підприємств і тим самим створює сприятливі умови для завезення на внутрішній ринок тінювого імпорту, дешевого китайського та турецького одягу в більших масштабах.

На основі проведеного SWOT-аналізу запропоновано напрями подолання кризи на вітчизняних акціонерних товариствах швейної промисловості для її відродження та розвитку:

- захист вітчизняного ринку від недобросовісної конкуренції під час імпорту товарів швейної промисловості за заниженими митними цінами;
- вирішення проблеми контрабандної продукції;
- забезпечення швейної промисловості вітчизняною сировиною;
- впровадження новітніх технологій;
- науково-технічне забезпечення розвитку галузі завдяки збільшенню фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;
- створення сприятливих умов для розвитку підприємницької діяльності, зокрема заснування нових публічних акціонерних товариств для залучення інвестиційних ресурсів у галузь.

Упровадження запропонованих заходів дасть змогу забезпечити економічне зростання швейної

промисловості. Але потрібно пам'ятати, що подолання кризи у вітчизняних акціонерних товариствах швейної промисловості можливе лише за умови залучення інвестиційних ресурсів у галузь.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/pr/prm_ric/prm_ric_u/ipv2013_u_bez.html; https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2007/pr/prm_ric/prm_ric_u/arh_ipv_u.html. Назва з екрану.
2. Іваннікова М.М. Формування конкурентних переваг підприємства легкої промисловості методом SWOT-аналізу. Механізм регулювання економіки. 2008. № 4. Т. 2. С. 203–209.
3. Козловская О.И. SWOT-анализ в деятельности предприятий промышленности строительных материалов. Экономика и управление. 2010. № 4. С. 104–108.
4. Носонова Л.В. Застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності АТ «Сумський завод «Насосенергомаш». Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 4. С. 506–512.
5. Павленко Т.Б. SWOT-аналіз як інструмент стратегії розвитку бібліотеки університету. URL: http://lib.nuph.edu.ua/fullis/konf_101013/pavlenko.pdf.
6. Перфілова О.Є. Проблеми та особливості впровадження SWOT-аналізу в практику стратегічного управління вітчизняних підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 33 (624). С. 77–84.
7. Синчук, І.В. Вплив SWOT-аналізу на прийняття управлінських рішень в умовах фінансової кризи. Молодий вчений. 2016. № 3 (30). С. 174–178.
8. Фучеджи В.І. SWOT-аналіз як інструмент антикризового фінансового управління. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2013. Т. 2. Вип. 9. С. 156–161.
9. Шкуліпа Л.В. Застосування SWOT-аналізу для оцінки доцільності проведення реструктуризації на залізничному транспорті України. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. № 1 (48). С. 168–175.
10. Шляхта О.М. SWOT-аналіз як інструмент стратегічного менеджменту підприємства. Економічний простір. 2012. № 68. С. 301–309. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>.